KOMMISSIONENS DELEGERADE FÖRORDNING (EU) 2022/467

av den 23 mars 2022

om extraordinärt anpassningsstöd till producenter inom jordbrukssektorn

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007 ([1]), särskilt artikel 219.1 jämförd med artikel 228,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 av den 17 december 2013 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 352/78, (EG) nr 165/94, (EG) nr 2799/98, (EG) nr 814/2000, (EG) nr 1290/2005 och (EG) nr 485/2008 ([2]), särskilt artikel 106.5, och

av följande skäl:

(1) Rysslands invasion av Ukraina den 24 februari 2022 påverkar unionens jordbrukare.

(2) Det främsta problemet i handeln mellan Ukraina och unionen är tillgången till transport. De ukrainska flygplatserna var de första som drabbades av den ryska attacken och all kommersiell sjöfart i ukrainska hamnar har avbrutits.

(3) Krisen kommer sannolikt att få allvarliga konsekvenser för försörjningen av spannmål på global nivå, vilket leder till ytterligare prisökningar och försvårar situationen med de redan kraftigt stigande priserna på energi och gödselmedel, vilket påverkar jordbrukarna i unionen.

(4) Ett annat problem är att det av logistiska och ekonomiska skäl är omöjligt för unionens produkter att fortsätta att strömma in i Ukraina och potentiellt även till Ryssland och Belarus, vilket leder till störningar i handeln inom vissa sektorer och medför obalanser på den inre marknaden. Detta skulle främst påverka sektorerna för vin och sprit, bearbetade livsmedel (inklusive bearbetade frukter och grönsaker), modersmjölksersättning och sällskapsdjursfoder när det gäller Ryssland, frukt och grönsaker när det gäller Belarus och animaliska produkter när det gäller Ukraina.

(5) Betydande kostnadsökningar och handelsstörningar medför därför en akut hotad marknad, vilket kräver effektiva och ändamålsenliga åtgärder.

(6) Marknadsinterventionsåtgärder enligt förordning (EU) nr 1308/2013 i form av offentlig intervention, stöd till privat lagring eller återtag från marknaden kan vara effektiva när det gäller att återställa en viss balans på marknaden genom att tillfälligt eller permanent dra tillbaka produkter från marknaden, men de kan i sig inte motverka kostnadsökningarna och eventuella resulterande marknadsstörningar. Marknaden måste gradvis anpassas till de nya omständigheterna, men det behövs stöd till producenter i sektorer där insatskostnaderna stiger till ohållbara nivåer och där produkterna inte har normal avsättning på marknaden.

(7) För att effektivt kunna reagera på marknadsstörningarna är det viktigt att man ger stöd till producenter inom de jordbrukssektorer i unionen som påverkas av marknadsstörningarna. Medlemsstaterna bör välja en eller flera av de berörda sektorerna, eller delar av dessa, för att ge stöd till de producenter som drabbats hårdast av marknadsstörningarna.

([1]) EUT L 347, 20.12.2013, s. 671.
([2]) EUT L 347, 20.12.2013, s. 549.

(8) Det är därför lämpligt att ge medlemsstaterna ett ekonomiskt bidrag för att stödja producenter som bedriver verksamhet som främjar livsmedelstrygghet eller tar itu med obalanser på marknaden, så att nödvändiga anpassningar kan göras. Det belopp som är tillgängligt för varje medlemsstat bör fastställas med hänsyn till medlemsstaternas respektive andel inom unionens jordbrukssektor, baserat på nettotaken för direktstöd i bilaga III till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1307/2013 ([3]).

(9) Medlemsstaterna bör utforma åtgärder som bidrar till livsmedelstryggheten eller tar itu med obalanser på marknaden. Jordbrukare bör ha rätt till stöd från dessa åtgärder förutsatt att de strävar efter samma mål genom att bedriva en eller flera av följande aktiviteter: en cirkulär ekonomi, hantering av näringsämnen, en effektiv resursanvändning samt miljö- och klimatvänliga produktionsmetoder.

(10) Medlemsstaterna bör fördela stödet via de effektivaste kanalerna utifrån objektiva och icke-diskriminerande kriterier som tar hänsyn till omfattningen av marknadsstörningarna i de olika sektorerna, och samtidigt se till att jordbrukarna är de slutliga stödmottagarna och undvika snedvridning av marknaden och konkurrensen.

(11) Eftersom det belopp som tilldelas varje berörd medlemsstat endast skulle kompensera för en del av den faktiska förlusten för producenter inom jordbrukssektorn bör de berörda medlemsstaterna få bevilja kompletterande nationellt stöd till dessa producenter, med samma krav på objektivitet, icke-diskriminering och undvikande av snedvridning av konkurrensen. Med tanke på den nuvarande krisens omfattning får detta kompletterande nationella stöd i undantagsfall uppgå till högst två gånger de belopp som anges i bilagan till denna förordning.

(12) I syfte att ge medlemsstaterna flexibilitet att fördela stödet enligt vad som krävs för att hantera marknadsstörningarna, bör medlemsstaterna tillåtas att kumulera det med andra stöd som finansieras genom Europeiska garantifonden för jordbruket och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling.

(13) Stöd enligt denna förordning bör beviljas som en åtgärd som stöder jordbruksmarknader i enlighet med artikel 4.1 a i förordning (EU) nr 1306/2013, efter överföringen av medel från den reserv för kriser inom jordbrukssektorn som föreskrivs i artikel 25 i samma förordning.

(14) Eftersom unionsstödet fastställs i euro är det, för att säkra en enhetlig och samtidig tillämpning, nödvändigt att fastställa ett datum för omräkningen av det belopp som anslagits till medlemsstater som inte har infört euron som nationell valuta. Det är därför lämpligt att fastställa den avgörande händelsen för växelkursen i enlighet med artikel 106 i förordning (EU) nr 1306/2013. Mot bakgrund av den princip som avses i punkt 2 b i den artikeln och de kriterier som föreskrivs i punkt 5 c i den artikeln bör den avgörande händelsen vara dagen för ikraftträdandet av denna förordning.

(15) Av budgetskäl bör unionen endast finansiera de utgifter som medlemsstaterna ådragit sig om utbetalningarna gjorts inom en viss tidsfrist.

(16) Medlemsstaterna bör anmäla till kommissionen vilka konkreta åtgärder de har för avsikt att vidta, vilka kriterier som tillämpas, motiven för att fördela stödet i olika sektorer, vilka åtgärder som vidtagits för att undvika snedvridning av konkurrensen på de berörda marknaderna, de förväntade effekterna av åtgärderna och metoderna för att kontrollera att dessa effekter uppnås, i syfte att garantera öppenhet och insyn samt övervakning och korrekt förvaltning av de belopp som de har tillgång till.

(17) De svårigheter att få tag i insatsvaror och de logistiska problem som uppstod när de kommersiella transporterna plötsligt upphörde utgör en omedelbar marknadsstörning, och därför krävs omedelbara åtgärder för att ta itu med situationen på ett ändamålsenligt och effektivt sätt.

([3]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1307/2013 av den 17 december 2013 om regler för direktstöd för jordbrukare inom de stödordningar som ingår i den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 637/2008 och rådets förordning (EG) 73/2009 (EUT L 347, 20.12.2013, s. 608).

(18) För att se till att producenterna får stödet så snart som möjligt bör medlemsstaterna ges möjlighet att genomföra denna förordning utan dröjsmål. Denna förordning bör därför träda i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*. Den bör tillämpas under förutsättning att överföringen av 350 000 000 euro från reserven till de budgetposter som finansierar den nödvändiga åtgärden görs i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 ([4]) från och med dagen för offentliggörandet i *Europeiska unionens officiella tidning* av ett meddelande från kommissionen om att överföringen har genomförts.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. Unionsstöd till ett sammanlagt belopp på 500 000 000 euro ska göras tillgängligt för medlemsstaterna för att ge extraordinärt anpassningsstöd till producenter inom de sektorer som förtecknas i artikel 1.2 i förordning (EU) nr 1308/2013 på de villkor som anges i den här förordningen.

2. Medlemsstaterna ska använda de belopp som tillgängliggörs för dem enligt bilagan för åtgärder som avses i punkt 3 i sektorer som drabbats av marknadsstörningar på grund av ökade insatskostnader eller handelsrestriktioner. Åtgärderna ska vidtas på grundval av objektiva och icke-diskriminerande kriterier med hänsyn till omfattningen av marknadsstörningen i de olika sektorerna, under förutsättning att utbetalningarna inte orsakar någon snedvridning av konkurrensen.

3. De åtgärder som medlemsstaterna vidtar ska bidra till livsmedelstryggheten eller till att åtgärda obalanser på marknaden och ska stödja jordbrukare som strävar efter samma mål genom att bedriva en eller flera av följande aktiviteter:

a) En cirkulär ekonomi.

b) Hantering av näringsämnen.

c) Effektiv resursanvändning.

d) Miljö- och klimatvänliga produktionsmetoder.

4. Medlemsstaterna ska säkerställa att de ekonomiska fördelarna med unionsstödet i sin helhet kommer jordbrukarna till godo när jordbrukarna inte är de direkta mottagarna av unionsstödet.

5. Medlemsstaternas utgifter i samband med utbetalningarna för de åtgärder som avses i punkt 3 ska endast berättiga till unionsstöd om betalningarna gjorts senast den 30 september 2022.

6. För medlemsstater som inte har infört euron som nationell valuta ska dagen för ikraftträdandet av den här förordningen vara den avgörande händelsen för den växelkurs som avses i artikel 106 i förordning (EU) nr 1306/2013 avseende de belopp som anges i bilagan till den här förordningen.

7. Åtgärder enligt denna förordning får kumuleras med andra stöd som finansieras genom Europeiska garantifonden för jordbruket och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling.

Artikel 2

Medlemsstaterna får bevilja kompletterande nationellt stöd för åtgärder som vidtas enligt artikel 1 upp till högst 200 % av det motsvarande belopp som fastställs för varje medlemsstat i bilagan, på grundval av objektiva och icke-diskriminerande kriterier, och under förutsättning att utbetalningarna inte orsakar någon snedvridning av konkurrensen.

([4]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 av den 18 juli 2018 om finansiella regler för unionens allmänna budget, om ändring av förordningarna (EU) nr 1296/2013, (EU) nr 1301/2013, (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 1304/2013, (EU) nr 1309/2013, (EU) nr 1316/2013, (EU) nr 223/2014, (EU) nr 283/2014 och beslut nr 541/2014/EU samt om upphävande av förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 (EUT L 193, 30.7.2018, s. 1).

Medlemsstaterna ska utbetala det kompletterande stödet senast den 30 september 2022.

Artikel 3

Medlemsstaterna ska anmäla följande till kommissionen:

a) Utan dröjsmål och senast den 30 juni 2022:

(1) En beskrivning av de åtgärder som ska vidtas.

(2) De kriterier som använts för att fastställa metoderna för beviljande av stöd och motiveringen till fördelningen av stödet mellan de olika sektorerna.

(3) De förväntade effekterna av åtgärderna när det gäller att öka livsmedelstryggheten och stabilisera marknaden.

(4) De åtgärder som vidtagits för att kontrollera att de förväntade effekterna uppnås.

(5) De åtgärder som vidtagits för att undvika snedvridning av konkurrensen.

(6) Det kompletterande stöd som beviljats i enlighet med artikel 2.

b) Senast den 15 maj 2023: Det sammanlagda utbetalade stödbeloppet per åtgärd, uppdelat per unionsstöd och kompletterande nationellt stöd när så är lämpligt, antalet och typen av stödmottagare och bedömningen av åtgärdens ändamålsenlighet.

Artikel 4

Denna förordning träder i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning ska tillämpas under förutsättning att överföringen av 350 000 000 euro från reserven till den budgetpost som finansierar undantagsåtgärden görs i enlighet med förordning (EU, Euratom) 2018/1046. Den ska tillämpas från och med dagen för offentliggörandet i *Europeiska unionens officiella tidning* av ett meddelande från kommissionen om att överföringen har genomförts.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 23 mars 2022.

På kommissionens vägnar
Ursula VON DER LEYEN
Ordförande

BILAGA

Belopp som är tillgängliga för medlemsstaterna enligt artikel 1.2

Medlemsstat	euro
Belgien	6 268 410
Bulgarien	10 611 143
Tjeckien	11 249 937
Danmark	10 389 359
Tyskland	60 059 869
Estland	2 571 111
Irland	15 754 693
Grekland	26 298 105
Spanien	64 490 253
Frankrike	89 330 157
Kroatien	5 354 710
Italien	48 116 688
Cypern	632 153
Lettland	4 235 161
Litauen	7 682 787
Luxemburg	443 570
Ungern	16 939 316
Malta	69 059
Nederländerna	8 097 139
Österrike	8 998 887
Polen	44 844 365
Portugal	9 105 131
Rumänien	25 490 649
Slovenien	1 746 390
Slovakien	5 239 169
Finland	6 872 674
Sverige	9 109 115